

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1934-1935	N° 14		ZITTINGSJAAR 1934-1935
N° 9 : PROJET DE LOI.	30 Novembre 1934	30 November 1934	WETSONTWERP : N° 9.

PROJET DE LOI
INSTITUANT UN OFFICE CENTRAL DE LA PETITE
ÉPARGNE.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION ⁽¹⁾,
 PAR M. DE WINDE.

MADAME, MESSIEURS,

Déférant au désir exprimé par certains membres de la Chambre des Représentants, le Gouvernement, au lieu d'user des pouvoirs spéciaux, a saisi le Parlement d'un projet de loi instituant un « Office central de la petite épargne ».

Ce projet complète :

1° L'arrêté-loi du 22 août 1934 permettant de mobiliser, à l'intervention de la Société Nationale du Crédit à l'Industrie et grâce à la garantie de l'État, à concurrence de deux milliards de francs, des prêts consentis en vue d'opérations industrielles, commerciales et agricoles;

2° L'arrêté-loi du 19 octobre 1934 portant à 150 millions de francs le montant de la garantie de bonne fin du petit crédit professionnel et à 350 millions le fonds temporaire de crédit aux classes moyennes;

3° L'arrêté-loi du 19 octobre 1934 portant à 50 millions la garantie de bonne fin du crédit à l'outillage artisanal.

⁽¹⁾ La Commission, présidée par M. Hallet, était composée :

1° Des membres de la *Commission des Finances, des Budgets et des Economies* de 1933-1934 : MM. Allewaert, Brusselmans, David, de Liedekerke, de Wouters d'Oplinter, Drion, Pussemier, Van Ackere (F.), Wauwermans. — Balthazar, Buset, Debunne, Hoen, Lepage, Merlot, Soudan, Uytroever. — Boedt, Leclercq, Max. — Elias;

2° Des membres désignés par les Sections : MM. Geuens, Meysmans, De Winde, Carton de Tournai, De Schryver et Tibbaut.

WETSONTWERP TOT INSTELLING
VAN EEN CENTRAAL BUREAU TEN GUNSTE
VAN DE KLEINE SPAARDERS

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
 DOOR DEN HEER DE WINDE.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Gevolg gevend aan het verlangen uitgedrukt door sommige Kamerleden, heeft de Regeering, in stede van gebruik te maken van de haar verleende volmachten, bij het Parlement een wetsontwerp ingediend tot oprichting van een « Centraal bureau ten gunste van de kleine spaarders ».

Dit ontwerp is de aanvulling :

1° Van het besluit-wet van 22 Augustus 1934 waarbij, door bemiddeling van de Nationale Maatschappij voor Crediet aan de Nijverheid en dank zij de waarborg van den Staat, tot een bedrag van twee milliard frank, zekere leeningen roerend kunnen worden gemaakt, welke toegestaan werden met het oog op nijverheids-, handels- of landbouwverrichtingen;

2° Van het besluit-wet van 19 October 1934, waarbij de waarborg voor goed verloop van het klein heroepskrediet op 150 miljoen wordt gebracht, en het tijdelijk kredietfonds voor den middenstand op 350 miljoen;

3° Van het besluit-wet van 19 October 1934, waarbij de waarborg voor goed verloop van het krediet voor het ambachtsmaterieel op 50 miljoen wordt gebracht.

⁽¹⁾ De Commissie, voorgezeten door den Heer Hallet, bestond uit :

1° De leden van de *Commissie voor de Financiën, de Begrotingen en de Bezuinigingen* voor 1933-1934 : de Heeren Allewaert, Brusselmans, David, de Liedekerke, de Wouters d'Oplinter, Drion, Pussemier, Van Ackere (F.), Wauwermans. — Balthazar, Buset, Debunne, Hoen, Lepage, Merlot, Soudan, Uytroever. — Boedt, Leclercq, Max. — Elias;

2° De leden door de Afdeelingen benoemd : MM. Geuens, Meysmans, De Winde, Carton de Tournai, De Schryver en Tibbaut.

Pour protéger la petite épargne contre les conséquences éventuelles de l'impossibilité pour des institutions de crédit de mobiliser les actifs qui sont la contre-valeur des dépôts effectués par les petits épargnants le projet entend mettre à la disposition d'un organisme autonome, à créer, une partie du fonds monétaire créé par la loi du 12 juin 1930.

Comme s'en exprime l'exposé des motifs cet organisme ne sera pas autorisé à disposer arbitrairement de tout ou partie du milliard à prélever sur le fonds. Les institutions qui feront appel à son intervention devront justifier d'un actif suffisant et celui-ci devra être constitué en garantie des avances consenties.

Le projet de loi ne peut préciser les modalités de ces avances ni de ces garanties. Celles-ci devront faire l'objet d'arrêtés royaux délibérés en Conseil des Ministres comme aussi de la sagesse et de la prudence du Conseil d'Administration, à qui sera confié le soin de mener à bien cette œuvre de sauvegarde des intérêts sacrés de la petite épargne.

Il importe cependant de ne pas se méprendre sur le but poursuivi par ce projet, qu'il ne faut pas confondre avec d'autres propositions législatives, notamment celle déposée sur le bureau de la Chambre des Représentants le 5 août 1925 par M. Carton de Wiart et dont l'objet consiste à prescrire des règles d'ordre public aux institutions de crédit faisant appel à l'épargne.

Le législateur ne peut se contenter de prendre des dispositions comme celles de l'arrêté-loi du 22 août 1934 relatif à l'activité bancaire; il se doit de formuler également et sans tarder des règles sévères de nature à préserver les petits capitaux confiés aux institutions de crédit s'adressant de préférence aux petits épargnants.

Tel n'est pas l'objet du projet de loi. Celui-ci répond uniquement à une situation de fait momentanée due à l'état de crise actuel.

Comprenant l'importance de la tâche qui va s'imposer au nouvel organisme la Commission spéciale, unanime quant au principe et à la mesure de l'intervention de l'Etat, a fixé toute son attention sur les dispositions réglant l'administration de l'Office et plus spécialement sur les articles 4 et 8 du projet relatifs à la composition du Conseil d'administration et au Comité de gestion.

L'article 4 met à la tête de l'organisme le Premier Président de la Cour des Comptes. Deux opinions se sont affrontées au sujet de sa présence à la tête du Conseil d'administration. Dans la pensée du Gouvernement cette présidence s'expliquait sans aucun doute par la garantie morale d'impartialité qu'offrait

Om de kleine spaarders te beschermen tegen de gebeurlijke gevolgen welke zich zouden kunnen voordoen, indien kredietinstellingen zich in de onmogelijkheid moesten bevinden om het actief los te maken, dat de tegenwaarde vormt van de door de kleine spaarders gedane geldbeleggingen, heeft het ontwerp ten doel, ter beschikking van eene op te richten zelfstandige instelling, een gedeelte van het bezit van het bij de wet van 12 Juni 1930 opgerichte muntfonds te stellen.

Zooals gezegd in de memorie van toelichting, zal die instelling niet, naar willekeur, over het geheel of over een gedeelte van het op dit fonds te nemen milliard mogen beschikken. De inrichtingen die op hare tusschenkomst beroep mochten doen, zullen moeten bewijzen dat zij over een voldoende actief beschikken, en dit zal als waarborg moeten gelden voor de toegestane voorschotten.

De in acht te nemen modaliteiten voor die voorschotten en waarborgen kunnen niet in het wetsontwerp nader bepaald worden. Zij zullen het voorwerp moeten uitmaken van in Ministerraad overlegde Koninklijke besluiten, en overgelaten aan de vrijheid en de voorzichtigheid van den Raad van Beheer, die als opdracht zal hebben, de vrijwaring van de kleine spaarders te verzekeren.

Er mag nochtans geen misverstand bestaan nopens het door het ontwerp nagestreefde doel; het dient dus niet verward met andere wetsvoorstellen, inzonderheid het voorstel dat bij de Kamer der Volksvertegenwoordigers werd ingediend, op 5 Augustus 1925, door den heer Carton de Wiart, en hetwelk ten doel had, zekere regels van openbare orde op te leggen aan de kredietinstellingen die zich met geldbeleggingen inlaten.

Het volstaat niet, dat de welgever schikkingen neme in den aard van de besluit-wet van 22 Augustus 1934, betreffende de bankverrichtingen; hij dient eveneens, en zonder uitstel, strenge regels voor te schrijven om de kleine kapitalen te beschermen, die aan kredietinrichtingen zijn toevertrouwd, welke bij voorkeur beroep doen op kleine spaarders.

Zulks is het doel van het wetsontwerp. Dit beantwoordt alleen aan een toestand welke voor het oogenblik bestaat en te wijten is aan de huidige crisis.

De Bijzondere Commissie, het belang inziende van de taak welke aan het nieuw organisme zal toevertrouwd worden en eenparig wat het beginsel en de grenzen van de tusschenkomst van den Staat betreft, heeft met bijzondere aandacht de bepalingen onderzocht, waarbij het beheer van het Bureau geregeld wordt en, meer in het bijzonder, de artikelen 4 en 8 van het ontwerp betreffende de samenstelling van den Raad van Beheer en van het Zaakvoerend Comité.

Artikel 4 plaatst den Eerste-Voorzitter van het Rekenhof aan het hoofd van het organisme. Over zijn aanwezigheid aan het hoofd van den Raad van Beheer liepen de meenigen uiteen. Naar het oordeel van de Regeering, liet dit voorzitterschap zich, ongetwijfeld, verklaren door den zedelijken waarborg van

cette haute personnalité et plus encore par ses aptitudes particulières à se rendre compte de la véritable situation financière des institutions de crédit qui feront appel à l'intervention de l'Office.

Mais il a paru à la majorité des membres de la Commission que le contrôle de la gestion de l'Office étant confié, par l'article 7 du projet, à deux délégués de la Cour des Comptes, fonctionnant à l'instar des commissaires des sociétés anonymes, on ne pouvait faire contrôler la gestion par des subordonnés de celui-là même qui présiderait le Conseil dont la gestion devait faire l'objet de ce contrôle. Dès lors la Commission a estimé impossible la présence du Premier Président de la Cour des Comptes à la tête de l'Office.

La Commission a d'autre part jugé préférable de ne pas prévoir comme devant obligatoirement faire partie du Conseil d'administration des magistrats de la Cour d'appel. Ceux-ci n'étant pas particulièrement qualifiés pour participer à l'administration d'un organisme financier, sans cependant les exclure formellement. C'est pourquoi la Commission a proposé d'abandonner au Roi le choix de 4 ou 6 administrateurs sans que ce choix doive être limité à des candidats présentés, sur une liste double, par les autres membres du Conseil, ceux-ci étant d'ailleurs réduits à trois unités, suivant les modifications apportées à l'article 4. C'est pourquoi elle a supprimé du texte la finale de l'article 7 « et choisis sur une liste double... »

L'article 8 du projet prévoit la création d'un « Comité permanent de gestion ». La Commission est d'avis qu'à défaut de toute disposition dans le projet relative à la composition et aux attributions de ce Comité des gestion il était préférable de n'en pas faire mention dans le texte.

La Commission, par 14 voix et une abstention, propose à la Chambre le vote du projet avec les modifications sus-indiquées.

Le Rapporteur,
Em. DE WINDE

Le Président,
Max HALLET

onpartijdigheid, welke deze hooggeplaatste persoon bood en meer nog door zijn bijzonderen aanleg om zich rekenschap te geven van den werkelijken financiëleen toestand van de kredietinstellingen welke de tusschenkomst van het Bureau zullen inroepen.

Daar het toezicht op de zaakvoering van het Bureau, volgens artikel 7 van het ontwerp, toevertrouwd wordt aan twee afgevaardigden van het Rekenhof die optreden zooals de commissarissen van de naamloze vennootschappen, was de meerderheid van de leden der Commissie van oordeel dat de zaakvoering niet onder het toezicht mocht geplaatst worden van ondergeschikten van dengene zelf, die den Raad zou voorzitten over wiens zaakvoering toezicht zou moeten gehouden worden. Uw Commissie heeft dan ook de aanwezigheid van den Eerste-Voorzitter van het Rekenhof aan het hoofd van het Bureau, niet mogelijk geacht.

De Commissie was, anderzijds, van oordeel dat het beter was de verplichting niet te voorzien, dat magistraten van het Hof van Beroep deel zouden uitmaken van den Raad van Beheer, daar deze nu juist niet aangewezen zijn om deel te nemen aan het beheer van een financieel organisme zonder ze, evenwel, uitdrukkelijk uit te sluiten. Daarom stelt de Commissie voor aan den Koning de keus over te laten van 4 of 6 beheerders, zonder dat deze keus moel beperkt worden tot kandidaten die voorgedragen worden op een dubbel gestelde lijst door de andere leden van den Raad, daar dezen tot drie verminderd worden ten gevolge van de wijzigingen toegebracht aan artikel 4. Om deze reden werd in den tekst het slot geschrapt van artikel 7 « en gekozen uit een dubbele lijst... ».

Artikel 8 van het ontwerp voorziet de inrichting van een « vast comité van beheer ». Daar er in het ontwerp geen bepaling voorkomt met betrekking tot de samenstelling en de bevoegdheid van dit Comité van Beheer, is de Commissie van oordeel dat het beter was er geen melding van te maken in den tekst.

De Commissie stelt met 14 stemmen en een onthouding aan de Kamer voor het ontwerp met de toegebrachte wijzigingen aan te nemen.

De Verslaggever,
Em. DE WINDE

De Voorzitter,
Max HALLET

**AMENDEMENTS
PROPOSES PAR LA COMMISSION**

Art. 4.

Rédiger l'article 4 comme il suit :

« L'Office central de la Petite Epargne est administré par un Conseil d'administration composé ⁽¹⁾ du Gouverneur de la Banque Nationale, du directeur général de la Caisse d'Epargne et de Retraite, du directeur général de la Trésorerie et de la Dette publique.

» En outre, le Conseil comprendra trois administrateurs nommés pour six ans par le Roi ⁽²⁾. »

Art. 8.

Rédiger l'article 8 comme il suit :

« Un commissaire du Gouvernement auprès de l'Office central de la Petite Epargne sera désigné par le Roi, sur la proposition du Ministre des Finances. Il assistera aux délibérations du Conseil d'administration ⁽³⁾, mais sans voix délibérative. Il a le droit de suspendre toutes décisions prises par ces organismes qu'il estime contraire à la loi, aux arrêtés royaux d'exécution ainsi qu'à l'intérêt général. La décision sortira toutefois ses effets si elle n'est pas annulée par le Ministre des Finances dans les cinq jours. »

⁽¹⁾ Suppression du texte suivant :

« du premier président de la Cour des Comptes, qui remplit les fonctions de président, de deux magistrats nommés par le Roi pour trois ans parmi les membres des Cours d'Appel du royaume ».

⁽²⁾ Suppression du texte suivant :

« et choisis sur une liste double présentée par les administrateurs désignés en vertu de l'alinéa précédent ».

⁽³⁾ Suppression du texte suivant :

et du Comité permanent de gestion ».

**AMENDEMENTEN
DOOR DE COMMISSIE VOORGESTELD**

Art. 4.

Het artikel 4 doen luiden als volgt :

« Het Centraal Bureau ten gunste van de Kleine Spaarders wordt beheerd door een Raad van Beheer samengesteld uit ⁽¹⁾ den Gouverneur van de Nationale Bank, uit den directeur generaal van de Spaar- en Lijfrentekas, uit den directeur generaal der Thesaurie en Staatsschuld.

» De Raad bevat bovendien drie beheerders, voor zes jaar benoemd door den Koning ⁽²⁾. »

Art. 8.

Het artikel 8 doen luiden als volgt :

« Op voordracht van den Minister van Financiën, wordt door den Koning een Regeeringscommissaris bij het Centraal Bureau ten gunste van de Kleine Spaarders benoemd. Hij woont de beraadslagingen bij van den Raad van Beheer ⁽³⁾, doch zonder stemgerechtigd te zijn. Hij heeft het recht al de door die organismen genomen beslissingen te schorsen, welke hij in strijd acht met de wet, de Koninklijke uitvoeringsbesluiten en met het algemeen belang. De beslissing zal echter in werking treden, zoo zij, binnen vijf dagen, door den Minister van Financiën niet vernietigd wordt. »

⁽¹⁾ Den volgenden tekst schrappen :

« den Eerste-Voorzitter van het Rekenhof, die het ambt van voorzitter vervult, uit twee magistraten door den Koning benoemd voor drie jaar onder de leden van de Hoven van Beroep van het Rijk ».

⁽²⁾ Den volgenden tekst schrappen :

« en gekozen uit een dubbele lijst voorgedragen door de krachtens het vorig lid aangeduide beheerders ».

⁽³⁾ Den volgenden tekst schrappen :

« en van het vast Comité van beheer ».